దశమ గ్రహం - దసరా కానుక

వి.వి.ఎల్.సావిత్రి

కావ్...కావ్‌మని అరుస్తున్న కాకిని స్టూలెక్కి మరీ అదిలించాడు పరాంకుశం. ఆ అదిలింపులకు భయపడని కాకి కొంచెం పక్కకి జరిగి యధా ప్రకారం అరుపు కొనసాగించింది. అసలే ఖర్చులతో సతమతమవుతున్న పరాంకుశానికి చిర్రెత్తుకొచ్చింది. కాకి అరిస్తే చాలు పరాంకుశానికి బిపి పెరిగిపోతుంది. చుట్టాలెక్కడ వస్తారో, మళ్ళీ ఎంత ఖర్చవుతుందో అని విలవిలలాడిపోతాడు. పరాంకుశం ఏడుపుకి తగ్గట్టే నలుగురు ఆడపిల్లలు. వాళ్ళంతా నాలుగు కుంపట్లై గుండె బరువు పెరిగిపోతుంటే , అష్టకష్టాలు పడి సంబంధాలు వెదికి పెళ్ళిళ్ళు చేశాడు. నాలుగో కూతురు, ముద్దుల పట్టి కాంతం పెళ్ళి కూడా ఈ మధ్యనే అయిందనిపించి చేతులు దులుపుకున్నాడు. అప్పటి నుండి తన పొదుపు పథకాన్ని పున: ప్రారంభించాడు. వరదలొచ్చినట్లు పెళ్ళయినప్పటి నుండి లెక్కలేనన్ని సార్లొచ్చి ఇక్కడే తిష్ట వేసుకుని కూర్చున్న ఆఖరు అల్లుడి వ్యవహారం పరాంకుశానికి అస్సలు నచ్చట్లేదు. అమ్మాయినీ, అల్లుడిని తీసుకెళ్ళి దిగబెట్టి వారం రోజులు కూడా పూర్తి కాలేదు. అందుకే కాకి అరిస్తే చాలు పక్కలో అణుబాంబు పడినంత ఫీలింగ్ .

"హుష్ .. వెధవ కాకి... అరిచి అరిచి ప్రాణాలు తోడేస్తోంది " అనుకుంటూ చేతిలో ఉన్న కర్రని పెంకుల మీదకి విసిరాడు. ఆ జోరుకి ఎగిరి కాకి శాపనార్థాలు పెడుతున్నట్లుగా అరుచుకుంటూ పరాంకుశం నున్నటి గుండుమీద రెట్ట వేసి మరీ ఎగిరిపోయింది. ఇంతలో పెంకుల మీదకి విసిరిన కర్ర దొర్లుకుంటూ, దొర్లుకుంటూ వచ్చి నెత్తిమీద ఒక్కటి వడ్డించింది.

" దీనమ్మ కడుపు మాడ..." కసిగా తిట్టుకుని వాకిట్లో ఎండబెట్టిన కొబ్బరి ముక్కలకి కాపుగా ఎండలో కుర్చీ వేసుకుని, గొడుగుపెట్టుకుని కూర్చున్నాడు. ఎండ వేడికి ముక్కలతో సమానంగా ఎండిపోతున్నాడు. వాకిట్లో రిక్షా ఆగిన శబ్దమైంది. పరాంకుశం గుండె ఒక్క క్షణం మొరాయించి మళ్ళీ కొట్టుకోనారంభించింది. ఓ పక్క బిపి పెరిగిపోతుంటే భయం భయంగా గేటు దగ్గర తొంగి చూశాడు. ఆఖరు కూతురు, గారాల పట్టి కాంతం అమాంతంగా రిక్షాలోంచి కిందకి దిగింది. టక టకా రెండు సూట్ కేసులు దింపింది. పరాంకుశంపై ప్రాణాలు పైనేపోయాయ్. ఇద్దర్నీ తీసుకెళ్ళి దింపి వారం రోజులు కూడా కాలేదు. అపుడే తయారు.

" నాన్నా! బాగున్నావా? చిల్లరలేదు ఓ ఇరవై ఉంటే రిక్షా వాడికివ్వు" అంటూ తొలి 'వాలుడు' అస్త్రాన్ని సంధించింది కూతురు. ఆ దెబ్బకి చిన్న చిన్న ప్రకంపనలు మొదలయ్యాయి పరాంకుశంలో. నాలుగంగల్లో ఇంట్లోకి దూకి "ఏమేవ్ ! అమ్మాయొచ్చింది " అని వార్నింగ్ ఇచ్చి డబ్బుల కోసం గదిలోకి పరిగెట్టాడు. నూతిలో నీళ్ళు తోడుతున్న సుభద్ర గాభరాగా చేద నూతిలోనే జారవిడిచి పరుగు పరుగున ఇంట్లో దూరి బీరువా తాళాలు బిగించి బొడ్లో దోపుకుని చెంబెడు మంచినీళ్ళు గటగటా తాగేసి గుమ్మంలో చతికిలపడింది.

" ఎలా ఉన్నావమ్మా! "అంటూ తల్లిని చేరింది కాంతం.

" వారంరోజులకే ఎలా ఉన్నావంటావేంటే? చోద్యం పాడుగానూ.. " ముఖం చిట్లించింది సుభద్రమ్మ.

" ఒక్కర్తివే వచ్చావామ్మా " ఆశగా, ఆత్రంగా అడిగాడు పరాంకుశం.

"లేదు నాన్నా ఆయన వెనకాల నడిచొస్తున్నారు" మాటల్లోనే గుమ్మంలో అడుగుపెట్టాడు పెద్దిరాజు.

" బాగున్నారా? మామగారూ... చిక్కినట్లున్నారు " కుశల ప్రశ్నలు గుప్పించాడు.

కడుపు రగిలిపోతున్నా పైకి మాత్రం ఆ... అంటూ ముక్తసరిగా సమాధాన మిచ్చాడు పరాంకుశం.

కూతురు అర్ధాంతరంగా రావడం

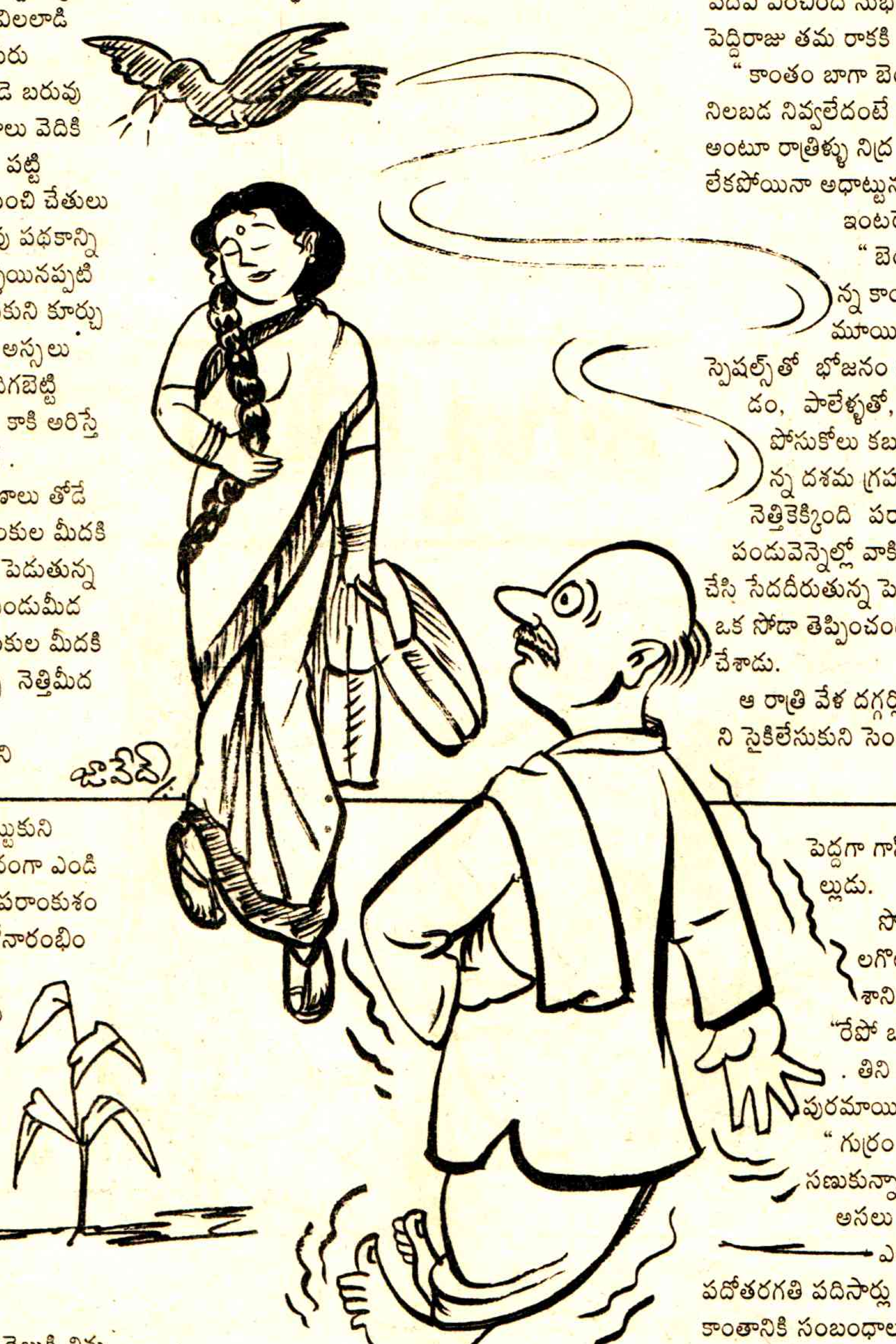

పరాంకుశానికి నచ్చలేదు. సుభద్రమ్మ వడ్డించిన భోజనాన్ని ఆవురావురుమంటూతింటున్న పెద్దిరాజును చూస్తే పరాంకుశం కోపం నషాళానికి అంటుకుంది. పొద్దునే తన చేత్తో కొత్త బియ్యం బస్తా విప్పాడు. అపుడే అల్లుడు తయారు.

* * *

మధ్యాహ్నం కాఫీ పెడుతున్న సుభద్రమ్మని పక్కకి పిలిచి అడిగాడు పరాంకుశం. "ఎందుకొచ్చారుట?" ఏమోనంటూ పెదవి విరిచింది సుభద్రమ్మ. కాఫీగ్లాసు అందుకున్న పెద్దిరాజు తమ రాకకి స్టోరీ మొదలెట్టాడు.

" కాంతం బాగా బెంగెట్టుకుంది అత్తగారు. నన్నసలు నిలబడ నివ్వలేదంటే నమ్మండి. నాన్నా... నాన్నా.. అంటూ రాత్రిళ్ళు నిద్ర పోయేది కాదు. అందుకే శెలవలు లేకపోయినా అధాట్టున పరిగెత్తుకొచ్చాను" అని చిన్న ఇంటర్వెల్ ఇచ్చాడు.

" బెంగా? నేనెప్పుడన్నానండీ?" అంటున్న కాంతం కాలుని కస్సున తొక్కి నోరు మూయించాడు పెద్దిరాజు. కాఫీ, టిఫిన్, స్పెషల్స్‌తో భోజనం మూడు పూటలా సుష్టుగా లాగించడం, పాలేళ్ళతో, పక్కింటి, ఎదురింటి వాళ్ళతోనూ పోసుకోలు కబుర్లు చెప్పడంతోనూ కాలక్షేపం చేస్తున్న దశమ గ్రహాన్ని చూస్తే అరికాలు మంట నెత్తికెక్కింది పరాంకుశానికి.

పండువెన్నెల్లో వాకిట్లో మంచం చేసుకుని సుష్టుగా భోంచేసి సేదదీరుతున్న పెద్దిరాజు "కడుపులో గాభరాగా ఉంది. ఒక సోడా తెప్పించండి మామగారూ... "ఆర్డరు జారీ చేశాడు.

ఆ రాత్రి వేళ దగ్గర్లో సోడా దొరికే జాడ లేక ఉసూరుమని సైకిలేసుకుని సెంటర్లోకి పోయి తీసుకొచ్చాడు పరాంకుశం.

సీసా ఎత్తిపెట్టి తాగేసి " ప్చ్ పెద్దగా గాస్ లేదు "అంటూ నిట్టూర్చాడు అల్లుడు.

సోడాసీసాను అల్లుడు నెత్తిమీద పగలగొట్టాలన్నంత కోపం వచ్చింది పరాంకుశానికి.

"రేపో బుట్టడు తాటిముంజెలు తెప్పించండి . తిని చాలా కాలమైంది." మామగారికి పురమాయించి ముసుగుతన్నాడు.

" గుర్రం గుడ్డిదైనా... దాణాకు లోటు లేదు" సణుకున్నాడు మనసులో పరాంకుశం.

అసలు పరాంకుశం ఇంట్లోకి పెద్దిరాజు ఎంట్రన్స్ చాలా గమ్మత్తుగా జరిగింది. పదోతరగతి పదిసార్లు తప్పి ఇక తప్పలేనని చేతులెత్తేసిన కాంతానికి సంబంధాలు వెతికాడు పరాంకుశం. ఒక్కటీ సూటైనదీ, దీటైనది రాలేదు. పెళ్ళిళ్ళ పేరయ్య ఓ సంబంధం తీసుకొచ్చాడు.

"అత్తమామల పోరు లేదు. చిన్నపుడే పోయారు. ముగ్గురన్నదమ్ముల్లో ఆఖరువాడు. పేరు పెద్దిరాజు. మహామాటకారి. తెలివైన వాడు. మిమ్మల్ని నడివీధిలో పెట్టి మీకు తెలియకుండానే అమ్మేయగలడు. అంత తెలివైన వాడు. చురుకైన వాడు "అంటూ కితాబిచ్చాడు పేరయ్య.

" ఏమాటకామాటే చెప్పుకోవాలి. మీ కాంతానికి కొంచెం లోక జ్ఞానం తక్కువ. తెలివి తేటలు లేవు. ఇలాంటి వాణి

చ్చి చేస్తే పిల్ల జీవితం సాఫీగా వెళ్లిపోతుంది" అన్న పేరయ్య సలహా విని సరేనన్నాడు పరాంకుశం. అది మొదలు పెళ్ళి దగ్గర నుండి అలకపాన్పు సీను వరకూ షాకుల మీద షాకులిచ్చేశాడు పెద్దిరాజు.

" అల్లుడూ కొడుకు లాంటి వాడే! నాకు తండ్రిలేని లోటు తీరింది " అంటూ పరాంకుశానికి పాదాభివందనం చేశాడు.

అల్లుడు విసిరిన బౌన్సర్‌కి కుదేలైపోయాడు పరాంకుశం.

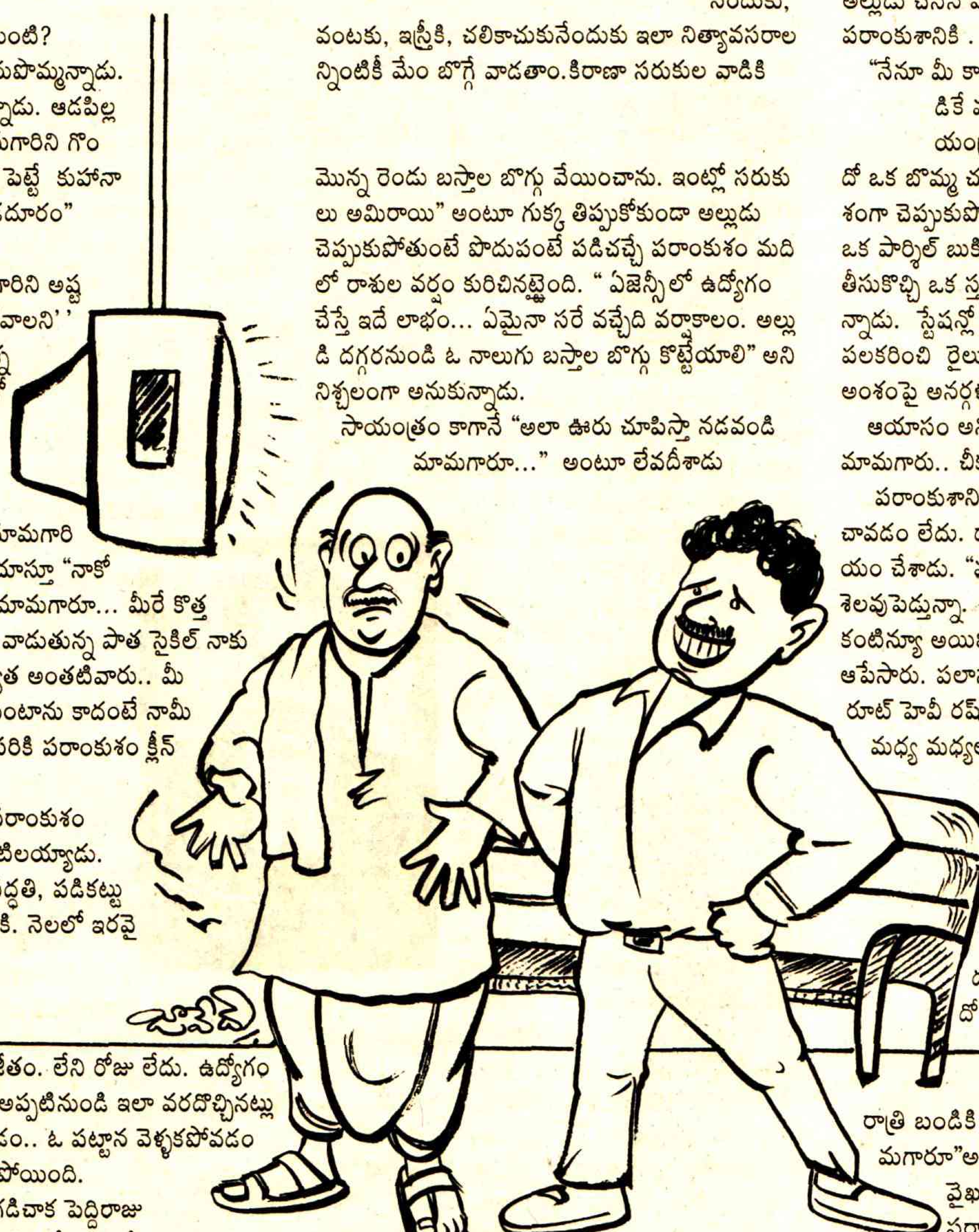

"అలకపాన్పు ఎక్కడమేంటి? నాన్సెన్స్... నేను అలగనుపొమ్మన్నాడు. అలగడం తనవల్ల కాదన్నాడు. ఆడపిల్ల తండ్రిని, అందునా మామగారిని గొంతెమ్మ కోర్కెలతో ఇబ్బంది పెట్టే కుహానా సంస్కృతికి తాను ఆమడదూరం" అన్నాడు.

"తండ్రిలాంటి మామగారిని అష్ట కష్టాలు పెట్టి ఏం బావుకోవాలని' ' అంటూ ఎర్రమార్కు ప్రశ్నలు సంధించేసరికి తట్టుకోవడం పరాంకుశం వల్లకాలేదు.

"పోనీ స్కూటరు కొనిస్తాలే బాబూ" అన్న మామగారి వంక భక్తి పారవశ్యంతో చూస్తూ "నాకో విచిత్రమైన కోరిక ఉంది మామగారూ... మీరే కొత్త స్కూటర్ తీసుకుని మీరు వాడుతున్న పాత సైకిల్ నాకు ఇచ్చేయండి. తండ్రి తర్వాత అంతటివారు.. మీ గుర్తుగా ఆ సైకిల్ వాడుకుంటాను కాదంటే నామీ దొట్టే.." అని గూగ్లీ వేసే సరికి పరాంకుశం క్లీన్ బౌల్డ్ అయిపోయాడు.

అంతే అప్పటినుండి పరాంకుశం ఇలవేల్పుగా పెద్దిరాజు సెటిలయ్యాడు. ఆ తర్వాత కానీ అల్లుడి పద్ధతి, పడికట్టు తెలిసి రాలేదు మామగారికి. నెలలో ఇరవై రోజులు మామగారింట్లోనే కాలక్షేపం. రైల్వేలో కాజువల్ లేబర్ కావడంతో వెళ్ళిన రోజు జీతం. లేని రోజు లేదు. ఉద్యోగం పోతుందన్న బాధ లేదు. అప్పటినుండి ఇలా వరదొచ్చినట్లు పరాంకుశం ఇంటికి రావడం.. ఓ పట్టాన వెళ్ళకపోవడం పెద్దిరాజుకు రోటీన్ అయిపోయింది.

మరో వారంరోజులు గడిచాక పెద్దిరాజు కాంతంలు తమ ఊరు బయలుదేరారు. స్టేషనుకొచ్చి రైలు ఎక్కించిన పరాంకుశానికి పిలుపుపెట్టాడు పెద్దిరాజు. "దసరాకి మా ఊరొచ్చేయండి మామగారు. మీరు అత్తగారు ఇక్కడ ఒంటరిగా ఏం కాలక్షేపం చేస్తారు?"

"అలాగే బాబూ తప్పకుండా. అమ్మాయి కాపురం కూడా చూడాలికదా" అని అందివచ్చిన అవకాశాన్ని పుచ్చుకున్నాడు పరాంకుశం. పండక్కి పెద్దిరాజు ఊరు బయలుదేరాడు. బయలుదేరడం ఏ మాత్రం ఆలస్యం అయినా అల్లుడు, కూతురు తారాజువ్వల్లా ఎక్కడ వచ్చేస్తారో అని రెండు రోజులు ముందుగానే బయలుదేరాడు.

" రండి! రండి! వాకిట్లోకి ఎదురొచ్చి మరీ ఆహ్వానించాడు పెద్దిరాజు. కాళ్ళు కడుక్కునేందుకు నీళ్ళిచ్చి వేడి కాఫీ పెట్టించి, ఫ్యాన్ స్పీడు పెంచి, మంచం వేసి దిండు ఇచ్చి అల్లుడు చేస్తున్న సకల మర్యాదలకి పరాంకుశం డంగైపోయాడు. ఫర్వాలేదు. అల్లుడికి కూడా మనిషి లక్షణాలున్నాయి అనుకున్నాడు. తండ్రిరాకకి ఆనందించిన కాంతం టకటకా నాలుగు బొగ్గుల కుంపట్లు వెలిగించి వంట మొదలెట్టింది.

"ఇదేంటి, స్టౌ లేదా?" మామగారి ప్రశ్న పూర్తి కాకుండానే వివరణ మొదలెట్టాడు పెద్దిరాజు.

"గ్యాస్ స్టౌ ఎందుకండీ? దండగ. ఇది రాక్షసి బొగ్గు . దీనివల్ల ఏం లాభమనుకున్నారు. జస్ట్ స్టేషన్లో పనివాళ్లకి చెబితే చాలు బొగ్గుతెచ్చి ఇంట్లో పడేస్తారు. నీళ్ళు కాచుకునేందుకు, వంటకు, ఇస్త్రీకి, చలికాచుకునేందుకు ఇలా నిత్యావసరాలన్నింటికీ మేం బొగ్గే వాడతాం.కిరాణా సరుకుల వాడికి మొన్న రెండు బస్తాల బొగ్గు వేయించాను. ఇంట్లో సరుకులు అమిరాయి" అంటూ గుక్క తిప్పుకోకుండా అల్లుడు చెప్పుకుపోతుంటే పొదుపంటే పడిచచ్చే పరాంకుశం మదిలో రాశుల వర్షం కురిచినట్టైంది. " ఏజెన్సీలో ఉద్యోగం చేస్తే ఇదే లాభం... ఏమైనా సరే వచ్చేది వర్షాకాలం. అల్లుడి దగ్గరనుండి ఓ నాలుగు బస్తాల బొగ్గు కొట్టేయాలి" అని నిశ్చలంగా అనుకున్నాడు.

సాయంత్రం కాగానే "అలా ఊరు చూపిస్తా నడవండి మామగారూ..." అంటూ లేవదీశాడు పెద్దిరాజు.

"పల్లెటూరు చూసేదేముంటుంది అల్లుడూ"

పెదవి విరిచాడు పరాంకుశం.

"పోనీ టివి చూస్తారా? పక్క గదిలోనే మల్టీచానెల్ కలర్ టివి ఉన్నంత ఠీవిగా అల్లుడు ఆహ్వానించేసరికి పరాంకుశానికి చూడాలన్న కుతూహలం కలిగింది.

" లేవండి... బట్లేసుకోండి. రెణ్ణిమిషాల్లో టివిముందుంచుతాను అనడంతో ఇద్దరూ బయలు దేరారు. తన డ్యూటీ విశేషాలు, నైట్ డ్యూటీల గురించి ఏక బిగిన చెప్తూ తుప్పల్లోంచి, డొంకల్లోంచి తీసుకుపోతున్నాడు పెద్దిరాజు. పరాంకుశానికి ఆయాసం తన్నుకొచ్చింది.

" మీ ఫ్రెండింటికా అల్లుడూ! "నీరసంగా అడిగాడు.

" జస్ట్ రెణ్ణిమిషాలు ఓపిక పట్టండి. కలర్ టివి మీ ఇష్టమొచ్చినంత సేపు చూడొచ్చు "అంటూ సాగిపోతున్నాడు పెద్దిరాజు.

ఓ అరగంట నడిపించాక

"ఆ ..ఇదిగో.. వచ్చేసాం. అదుగో కలర్ టివి మీ ఇష్టమొచ్చినంత సేపు చూడండి "అంటూ అడ్డదారిన రైల్వే ప్లాట్ ఫారంపైకి చేరుకుని అక్కడ వేలాడుతున్న టివిని చూపించాడు. పరాంకుశానికి మతి పోయింది.

తానే పొదుపంటే తనను మించిన పొదుపు పాటిస్తున్న అల్లుడు చేసిన మర్యాదకి నోట మాట రాలేదు పరాంకుశానికి .

"నేనూ మీ కాంతం టివి చూడాలనిపించినపుడల్లా ఇక్కడికే వస్తామండి. రూపాయి ఖర్చులేని పని. సాయంత్రం సరదాగా నడిచినట్లూ ఉంటుంది. ఏదో ఒక బొమ్మ చూసినట్లూ ఉంటుంది" అంటూ పరవశంగా చెప్పుకుపోతున్నాడు పెద్దిరాజు. ప్లాట్ ఫాంపైనున్న ఒక పార్శిల్ బుకింగ్ ఆఫీసులోంచి ఒక చెక్క స్టూలు తీసుకొచ్చి ఒక స్తంభం వారగా వేసి మామగారిని కూర్చోమన్నాడు. స్టేషన్లో కనిపించిన ఇద్దరు, ముగ్గురు కోలీగ్స్‌ని పలకరించి రైలు ప్రమాదాలెందుకు జరుగుతాయ్ అన్న అంశంపై అనర్గళంగా ఉపన్యసించాడు పెద్దిరాజు.

ఆయాసం అనిపించాక వారికి గుడ్‌బై కొట్టి "నడవండి మామగారు.. చీకటి పడింది" అంటూ బయలు దేరాడు.

పరాంకుశానికి అల్లుడి మెంటాలిటీ అస్సలు అర్థమైచావడం లేదు. దారిలో తన కొలీగ్ ఎదురు పడితే పరిచయం చేశాడు. "మా మామగారు. నేను రెండ్రోజులు శెలవుపెడ్తున్నా. ఈ రెండు రోజులూ డే అండ్ నైట్ నువ్వే కంటిన్యూ అయిపో...423 అప్ ట్రైన్ పర్లాకిమిడి దగ్గర ఆపేసారు. పలాసా ఎక్స్‌ప్రెస్ అరగంట ఆలస్యం. ఈ రూట్ హెవీ రష్... కొత్త లైన్ వేయాల్సిందే" అంటూ మధ్య మధ్యలో మామగారి వంక చూస్తూ ఫోజుగా మాట్లాడాడు పెద్దిరాజు.

* * *

దసరా పండగ మూడు రోజులూ అల్లుడి ఇంట్లో గడిపిన పరాంకుశానికి మొహం మొత్తేసింది. కాలు కదపనీయడు. మాట మాట్లాడనీయడు. ఎపుడూ ఏదో ఒకటి వాగుతూ చిరాకు తెప్పిస్తాడు. పైగా మాటకి ముందు అతి మర్యాద. పండగ దాటిన మరుసటిరోజే "మీకు రాత్రి బండికి రిజర్వేషన్ చేయించమంటారా మామగారూ"అని నిర్మొహమాటంగా అడిగిన అల్లుడి వైఖరికి మనసులోనే మధన పడ్డాడు పరాంకుశం.

"తను మాత్రం వచ్చి నెలల తరబడి తిష్ట వేయచ్చు. నేనొచ్చి కనీసం నాలుగు రోజులు కూడా కాలేదు ఎంత నిర్మొహమాటంగా అడిగేశాడు? పెళ్ళిళ్ళ పేరయ్య చెప్పిన మాట నిజమే. నడి వీధిలో పెట్టి తెలీకుండానే వేలం వేసేయగలడు. దశమ గ్రహం" అనుకున్నాడు పరాంకుశం.

మూటాముల్లె సర్దుకున్నాడు. అల్లుడిని మళ్ళీ బొగ్గుల బస్తా ఇమ్మని అడిగేందుకు మొహమాటపడ్డాడు. కానీ పెద్దిరాజు మాట మాత్రంగా కూడా బొగ్గుల గురించి మాట్లాడటం లేదు. రిజర్వేషన్ చేయించాడు రాత్రి బండికి. చూసి చూసి ఇక పరాంకుశమే అడిగేశాడు. "వచ్చేది వర్షాకాలం... ఓ బస్తా బొగ్గుపట్టుకెళ్ళడానికి వీలవుతుందా అల్లుడుగారూ..." చేతులు నలుపుకున్నాడు పరాంకుశం

దశమ గ్రహం -దసరా కానుక

(21వ పేజీ తరువాయి)

నిజానికి ఈ దసరా పండగకి నేను మీకిచ్చే గిఫ్ట్ ఇదే. ఒకటేంటి నాలుగు బస్తాలు ఎక్కిస్తాను. టిటితో మాట్లాడి పెడతాను. మీకెలాంటి ఇబ్బందీ ఉండదు" అని భరోసా ఇచ్చిన అల్లుడి వంక తొలిసారిగా చాలా ప్రేమగా, అనునయంగా, వాత్సల్యంగా చూశాడు పరాంకుశం. మనసు తేలిక పడ్డట్లైంది. కోహినూర్ వజ్రం దొరికినంత సంబరంగా ఉంది. 'అల్లుడి లైఫ్ స్టైల్ మొదలెట్టాలి. ఎలాగూ.. వారం పదిరోజుల కల్లా వచ్చితగలడతాడు.. అల్లుడు.. వచ్చేప్పుడు నాలుగేసి బస్తాల చొప్పున తెమ్మని చెప్పాలి. వేణ్ణీళ్లకి, వంటకి, ఇస్త్రీకి, ఓహ్ ఒహటేంటి.. చలికాలంలో బొగ్గుల కుంపటి మంచం కింద పెట్టుకు పడుకుంటే దాన్నిగదరగా! భలే వెచ్చగా ఉంటుంది 'పరాంకుశం మదిలో కాసుల వర్షం కాదు వరద వచ్చేసింది. ముప్పిరిగొన్న ఆనందంతో అల్లుడు దసరా కానుకగా ప్రెజంట్ చేసిన నాలుగు బొగ్గుల బస్తాలనీ చాలా ఆనందంగా చూసుకున్నాడు. ఆత్రంగా తడుముకున్నాడు. పెళ్ళయిన ఇన్నాళ్ళకి అల్లుడు మొదటిసారి చాలా ప్రయోజకుడుగా కనపడ్డాడు. సాయంత్రం రైలు ఎక్కించి సీటు కింద నాలుగు బస్తాలనీ అమర్చాడు పెద్దిరాజు. ట్రెయిన్ బయట నిలబడి ఉన్న టిటిఇతో అల్లుడు మాట్లాడుతుండటం చూసి పరాంకుశం మురిసిపోయాడు. పెద్దిరాజు ఏం చెప్పాడో ఏమోగానీ టిటిఇ ఒకసారి కిటికీ దగ్గరకొచ్చి తొంగి సీటుకింద నాలుగు బస్తాలనీ చూసి సరేనని తలూపాడు.

ట్రెయిన్ బయలు దేరడంతో పెద్దిరాజుకి సంతోషం, పరాంకుశానికి కష్టాలు ఒకేసారి మొదలయ్యాయి. వరుసగా నాలుగు స్టేషన్లు దాటాక అల్లుడు మాట్లాడిన టిటి దిగి వెళ్ళిపోయాడు. మరో టిటిఇ ఎక్కాడు. టికెట్ చెకింగ్ జరుగుతోంది. పరాంకుశం వంతొచ్చింది. సీటుకింద బస్తాలని చూసి ఫైరయిపోయాడు టిటిఇ. వాట్‌నాన్సెన్స్... రైల్వే సొమ్మంతా ఇలాగే పరులపాలయిపోతోంది. అంటు రంకెలేశాడు. అల్లుడి పేరు, హోదా చెప్పి సర్ది చెప్పబోయాడు పరాంకుశం.

"వాడెవడో క్లాస్ ఫోర్ ఎంప్లాయి పేరు రిఫరెన్స్ ఇస్తావా... ఎంతధైర్యం" అంటూ చెడ తిట్లు తిట్టాడు టిటిఇ.

రైల్లో మిగతా జనాలకి మంచి వినోదంగా మారింది పరాంకుశం వ్యవహారం.వాదోపవాదాలయ్యాక ఫైన్ కట్టమనడంతో మనసు బాధగా మూల్గుతుంటే నాలుగొందలు చెల్లించుకున్నాడు పరాంకుశం.ఆ రాత్రి వరకూ ప్రాణం తెరిపిన పడింది. తెల్లారగానే మరో స్టేషన్ రావడం, మరో టిటిఇ మారడం గ్రహించిన పరాంకుశం సీను మొదటికి రాకుండానే మౌనంగా చేతులు తడిపాడు. సొంత ఊరు చేరుకుని బస్తాలని కిందకి దింపేసరికీ సగం నీరసం వచ్చేసింది.ఆ బస్తాల వంక చూడగానే పెదవి విరుస్తున్న రిక్షా వాళ్ళని బతిమాలుకుని ఎలాగోలా పెళ్ళాంతో సహా ఆ లగేజితో ఇల్లు చేరుకున్నాడు.

వాకిట్లోనే ఎదురుపడిన పక్కింటి పంకజం "ఏంటోదినా? అల్లుడి ఊరెళ్ళి బొగ్గు తెచ్చుకున్నారా? ఓ నాల్రూపాయలు పడేస్తే ఇక్కడే దొరుకుతాయిగా" అని నిట్టూర్చింది.

"నిజమే. రైల్లో ప్రతీ టిటిఇకి చెల్లించుకున్న ముడుపులు ఓ ఏడాది వెచ్చాలకి సరిపోయేవి. అమ్మ అల్లుడూ ! ఏం దసరాకానుకిచ్చావ్!" మనసులోనే తిట్టుకున్నాడు పరాంకుశం.

●

మనల్ని మనం తీర్చిదిద్దుకోవచ్చు

ఒక సిగరెట్ పబ్లిసిటీ కోసం యువకుడిని ఎన్నుకోవడం, అతని జీవితంలోని దర్జా, విజయోత్సవం హైలెట్ చేయటం అనే ప్రకటనను ఒకటికి రెండుసార్లు చూపితే ఏమవుతుంది? చూస్తున్న సినిమాకన్నా ప్రకటన ఎక్కువగా ఆకట్టుకుంటుంది. అలాంటి ప్రకటనను చూస్తున్న యువకుడికి ఆ బ్రాండ్ సిగరెట్ తాగడం, చుట్టూ అందమైన అమ్మాయిలు...జీవితాన్ని చాలా విలాసవంతంగా ఎంజాయ్ చేయడం ప్రభావితం చేస్తాయి. అతనిలో ఆ 'ఫీలింగ్' చాలా గట్టిగా ముద్రపడిపోతుంది. తను సైతం సిగరెట్ తాగడానికి ప్రయత్నిస్తాడు. మొదటిసారి పొగకు ఉక్కిరిబిక్కిరి అవుతాడు. మొదటి పఫ్‌తోనే దగ్గువస్తుంది. ఊపిరితిత్తుల్లో పొగపేరుకుంటుంది. అంతేకాదు 'సిగరెట్ మీ ఆరోగ్యానికి హానికరం'అన్న ముందు జాగ్రత్త చదివి వున్నప్పటికి ప్రకటన 'యాంకరింగ్'కు ప్రభావితుడైన యువకుడు తన ఆరోగ్యాన్నయినా నిర్లక్ష్యం చేస్తాడు గానీ, సిగరెట్ తాగడం మానడు.

ప్రకటన 'యాంకరింగ్'లానే నేను 'రివర్స్ యాంకరింగ్'పద్ధతిని ఉపయోగించి స్టూడెంట్స్ కేంప్‌లో చాలామందికి వున్న స్మోకింగ్, గోర్లుకొరకడం, అతిగా కాఫీ తాగడం, సెక్స్‌డైవర్షన్స్, ఇతరేతర భయాలను పోగొట్టాను.

రెపరెపలాడే జాతీయజెండాను చూడటం మనలో దేశభక్తిని ప్రేరేపిస్తుంది. జెండా ఏముంది? కేవలం మూడురంగుల గుడ్డముక్క అనుకోలేం. కారణం చాలా ఉద్వేగపరమైన, సంస్కృతిపరమైన అంశాలెన్నింటికో ప్రతీకగా జెండాను మనం చూస్తాం. 'యాంకర్' అనేది పిక్చర్.కావచ్చు, శబ్దం, వాసన, స్పర్శ, రుచి కావచ్చు. మనమందరం ఏదోరూపంలో 'యాంకర్' ప్రభావితులమే. పావ్‌లోవ్ శునకం విషయంలోనూ అదే జరిగింది. తిండికి, బెల్ శబ్దానికి సరిగ్గా ఆ సమయంలో ప్రభావితం కావడం 'యాంకరింగ్' పద్ధతిలో నిరూపించిన అంశమే. మనమందరం చర్యకు ప్రతిచర్య చూపే జీవితాన్ని గడుపుతున్నవాళ్లమే. మనకు ఇష్టమున్నా లేకున్నా వ్యక్తిగతంగానూ, సామాజికజీవితంలోనూ ప్రతిగంటలో వందలసార్లు 'స్టిములేట్' అవుతుంటాం. ఇలా మనలను స్పందింపచేసే అంశాల్లో రేడియో, టివి,తల్లిదండ్రుల సంభాషణ, స్నేహితులతో ముచ్చట్లు ఇలా ఎన్నో ఉంటాయి.

డా. పి.టి.సుందరం
న్యూరోసైకాలజిస్ట్

ఉదాహరణకు ఒక ఆఫీసులో బాస్ తన కిందిసబార్డినేట్‌పై తరచూ కేకలు వేస్తుంటాడనుకుందాం, అప్పుడు బాస్‌కు, సబార్డినేట్‌కు మధ్య రిలేషన్ బాగా దెబ్బతింటుంది. ఎమోషనల్ రిలేషన్‌షిప్ డిస్ట్రబ్ అవుతుందన్నమాట. బాస్ మాటలు విత్తనాలవంటివి. ఒకానొక దశలో ఇలాంటి బాస్ బిహేవియర్ సబార్డినేట్ న్యూరలాజికల్ లింక్ అవుతుంది. మెదడులో న్యూరోపెప్టైడ్ అనే రసాయనం విడుదలవుతుంది. ఇలా బాస్-సబార్డినేట్ పై కేకలు వేయడం అనేది రిపీట్ అయ్యేకొద్దీ న్యూరోసర్క్యూట్ లేదా హాబిట్ సెల్ అనేది సబార్డినేట్ బ్రెయిన్‌లో పుడుతుంది. ఇలాంటిదాన్ని మనం పవర్‌ఫుల్ 'యాంకరింగ్'గా భావించవచ్చు. అంటే బాస్ విషయంలో సబార్డినేట్ స్పందించడం, ఆలోచించడం మొదలెట్టడం, దాని తాలూకు పరిణామాలు అతని బుర్రలో చోటుచేసుకోవడం, అతని ఆలోచనతీరు మారడం జరుగుతుందన్నమాట. భగవద్గీత మొత్తంలో కృష్ణుడి ప్రయత్నమంతా అర్జునుడి మానసికదౌర్బల్యాన్ని పోగొట్టడానికే కదా! రకరకాల ఉపమానాలతో కృష్ణుడు అర్జునుడిని ప్రభావితం చేస్తాడు. సందర్భానుసారంగా అర్జునుడి పేర్లను కూడా మారుస్తాడు. సేల్స్‌మన్‌లు మనతో ఒక వస్తువు కొనిపించేటప్పుడు వారిదైన 'యాంకరింగ్'ద్వారా మనల్ని ప్రభావితం చేయడానికి ప్రయత్నిస్తుంటారు. మన ఆలోచనను మార్చడం వారి ధ్యేయమన్నమాట. రాజకీయనాయకులు కూడా మన భావోద్వేగాలను ప్రభావితం చేసి ఆకట్టుకునేందుకు వారి మాటలద్వారా ప్రయత్నిస్తుంటారు. ఇది కూడా 'యాంకరింగ్' అన్నమాట.

మనం చేతనలోనే కాదు, అచేతనలోనూ 'యాంకరింగ్' ప్రభావితులమవుతుంటాం. నా దగ్గరకు మానసికపరమైన సమస్యతో ఒకామె వచ్చింది. ఉద్యోగస్తురాలైన ఆ మహిళకు, పొద్దునే గనక తన అత్తగారి మొహం చూస్తే ఖచ్చితంగా ఆరోజంతా చెడుగా గడుస్తుందన్నది గట్టి నమ్మకం. ఆఫీసులో బాస్‌తో తిట్లుకూడా పడతాయంటుందామె. అలాంటి 'ఫీలింగ్' ఆమెలో బలంగా పాదుకోవడానికి కారణం కనిపెట్టడానికి 'కౌన్సిలింగ్ థెరపీ'ని ఉపయోగించాను. అప్పుడు తెలిసింది అసలు విషయం. ఆమెకు పెళ్లి కాకముందే 'అత్త'అనేమాటమీద నెగెటివ్ ఫీలింగ్ పేరుకుపోయింది. ఆమెకు ఒక అక్కవుంది. ఆమె పుట్టింటికి వచ్చినప్పుడల్లా తన అత్తగారు ఎలా బాధపెడుతున్నారో చెప్పేది. తను బాధపెట్టడమే కాకుండా కొడుకుద్వారా కోడల్ని తిట్టించేది కూడానట. ఇవన్నీ విన్న ఈమె మనసులో అత్త అంటేనే ఒకరకమైన ఏహ్యాభావం ఏర్పడిపోయింది. అందుకే పెళ్లవగానే ఆ నెగెటివ్ భావనతోనే తన అత్తగారితో సత్సంబంధాలు నెరపలేకపోయింది. తన బెడ్‌రూమ్‌లోకి అత్తను రానిచ్చేది కాదు. పొరపాటున ఉదయం లేవగానే ఆమె మొహం చూస్తే అంతా అరిష్టమేనని నమ్మింది. 'రివర్స్ యాంకరింగ్'టెక్నిక్‌ను 21 రోజులపాటు ఉపయోగించి ఆమె మనసులో అత్తపట్ల ఉన్న భావనను తొలగించడం జరిగింది. ఈ 21 రోజుల పద్ధతి కచ్చితత్వాన్ని 'మైండ్ మేనేజ్‌మెంట్'లో నిరూపించడం జరిగింది. ఎలాంటి ఆలోచననైనా,పనినైనా 21 రోజులపాటు మళ్ళీ మళ్లీ పునరావృతం చేస్తూ పోతే 22వరోజున అదే ఆలోచనతీరుగాని, అలవాటుగానీ మనలో ఉండిపోతాయి. అంటే ఒకకొత్తపద్ధతికి, కొత్త అభిరుచికి మనం అలవాటు పడతామన్నమాట. ఇలా 21సార్లు ఒక ఆలోచనను, ఒక పనిని రిపీట్ చేయడం అనేది మైండ్‌మేనేజ్‌మెంట్‌లో బాగాపనికొచ్చే విషయం. అందుకేనేమో మన పూర్వీకులు కూడా పూజకు 21వస్తువులు, 21 రోజుల ఉపవాసం, గుడిచుట్టూ 21 ప్రదక్షిణలు, 21సార్లు గౌరవపురస్కరంగా గన్ సెల్యూట్‌లు వంటివి మన సాంప్రదాయంలో ఉంచారు అనిపిస్తుంది.

భగవద్గీతలో కృష్ణుడు అర్జునుడి భావోద్వేగాలపై బలంగా పనిచేసే అంశాలనే మళ్ళీమళ్లీ చెప్పడం జరిగింది. అర్జునుడి తెలివితేటలను ప్రభావితం చేయడం కన్నా, అతనిలోని మానసిక దౌర్బల్యాన్ని పోగొట్టడానికి ఆయన ప్రయత్నించారు.

మనకు మనం సైతం మన భావోద్వేగాలను అదుపులో ఉంచుకోవడానికి, పాజిటివ్ సెన్స్‌లో ప్రభావితం అయ్యేలా చూసుకోవడానికి ప్రయత్నించవచ్చు. మనలో చాలామందిమి "నాకెప్పుడు పరిస్థితులు ప్రతికూలంగా ఉంటాయి" అనో, "నాకు ముందే తెలుసు నేను అనుకున్నవేవీ జరగవనో" మనల్ని మనంనెగెటివ్‌దృక్పథంలోకి నెట్టుకుంటుంటాం. ఇలాంటివేవైనా మీ బలహీనతగా వుంటే ఈ 21 రోజుల టెక్నిక్‌ను ఉపయోగించండి. అంటే "నన్ను బట్టే పరిస్థితులు ఉంటాయి. నా ఆలోచనలో పాజిటివ్ దృక్పథాన్ని అలవరచుకుంటాను. సమస్యను నేను పరిష్కరించుకోగలను" ఇలాంటి ఆలోచనలతో 21రోజులు గడపండి. అంటే మీ ఆలోచనలోనూ, మీ ప్రతిపనిలోనూ ఈ పాజిటివ్‌నెస్ కనపడాలి. అప్పుడు ఖచ్చితంగా మంచి ఫలితం సాధిస్తారు. ●